

בָּם, וַתְּדַבֵּר מִבְּעֵי לֵיהּ. אֶלָּא בְּעֵי בַר נָשׁ לְאַנְהָגָא גְרַמְיָה
 בָּהוּ, וְלֹא תִנְהַגָּא גְרַמְיָה, דְּלֹא יִסְטֵי לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא.
 בְּשַׁבְּתָךְ בְּבֵיתְךָ, לְאַנְהָגָא גְרַמְיָה בְּבֵיתִיהּ בְּאַרְחַ מִיִּשְׁרָאֵל
 וּבְאַרְחַ תְּקוּנָא, דִּילְפוּן מִנִּיָּה בְּנֵי בֵיתִיהּ
 לְאַנְהָגָא גְרַמְיָה עֲמַהוּן בְּנַחַת וּבַחֲדוּ, וְלֹא יִטִּיל דְּחִילוֹ
 בְּבְנֵי בֵיתִיהּ יִתִּיר, וְכָל עוֹבְדוּי בְּבֵיתִיהּ בְּאַרְחַ תְּקוּנָא.
 וּבְלַכְתָּךְ בַּדְרָךְ, לְאַנְהָגָא בְּמַלְי דְּאוּרִיִּיתָא, וְלִתְקַנָּא
 גְרַמְיָה בְּהוּ כְּמַה דְּאַצְטְרִיךְ, וְלִדְבְּרָא גְרַמְיָה בְּאוּרְחוּי
 דְּאוּרִיִּיתָא. וּמַאי אִיהוּ. כְּמַה דִּיעֲקֹב. לְדוּרוּן. לְקַרְבָּא.
 לְצִלוֹתָא. וְצִלוֹתָא בְּעֵי לְצִלָּאָה לְמַאֲרִיָּה, וְעֵילָא מִנְּהוּן
 מְלֵי דְּאוּרִיִּיתָא.

וּבְשַׁכְּבְךָ, לְדַבְּרָא גְרַמְיָה בְּדְחִילוֹ דְּמַאֲרִיָּה, בְּקַדוּשָׁה,
 בְּעֲנֻוָה דְּלֹא יִשְׁתַּכַּח חֲצִיף לְקַבְּלִיהּ דְּמַאֲרִיָּה.
 וּבְקוּמְךָ, לְמִיָּהב תּוֹשְׁבַחַן לְמַאֲרִיָּה דְּאַתִּיב נְשַׁמְתִּיהּ. דְּהָא
 בְּכַמָּה חִיּוּבִין אֲשַׁתְּכַח קַמִּי מַאֲרִיָּה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 עֲבִיד עֲמִיָּה חֶסֶד, וְאַתִּיב לָהּ לְגוּפִיָּה. (דְּבַרִּים ו') וְקִשְׁרַתָּם
 לְאוֹת עַל יְדָכָה. הָא אוּקְמוּתָהּ, עַל יַד פְּתָה, וְדָא הוּא
 שְׂמָאלָא. וּבְסַפְרָא דְּאַגְדַּתָּא אָמַר, עַל יַד כ"ה. כְּמַה דְּאַתְּ
 אָמַר (בְּרַאשִׁית טו) כ"ה יִהְיֶה זְרָעֶךָ.

וְחִבְרִיָּא יִתְבִּי דְּרוּמָא אוּקְמוּתָהּ בְּרִזָּא דְּלַהוּן, אַרְבַּע בְּתֵי
 דְּתַפִּילִין כְּהַאי גְּוּוּנָא. (נ"א בְּגוּוּנָא אַחְרָא)

קִדְשׁ לִי כָּל בְּכוֹר סֹתָם, לְקַבֵּל כְּתָרָא עֲלָאָה דְכֻלָּא. וְהָיָה
כִּי יִבְיֵאֵךְ, לְקַבֵּל חֲכָמָה. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְאַהֲבֵתָ, לְקַבֵּל
בִּינָה. וְהָיָה לְקַבֵּל חֶסֶד. לְבַתֵּר כְּלִילָן כְּלָהוּ בְּדֵרוּעָא
שְׁמָאֵלָא, דְאֶקְרִי עֵז. וּכְתִיב, (ישעיה סב) וּבְזֵרוּעַ עֵזוֹ. וְאִין
עֵז, אֲלָא תוֹרָה, וְאִין עֵז, אֲלָא תַפְלִין.

וּמְלִין לָא מְתִישְׁבֹן לְגַבְזָן. מַאי טַעֲמָא. בְּגִין דְכְּתָרָא
עֲלָאָה הוּא כְּלִיל כְּלָא, דְלָאוּ הוּא בְּחוּשְׁבִנָא.
וְעוּד, וְהָיָה (דף רס"ט ע"ב) כִּי יִבְיֵאֵךְ בִּיציָאָת מְצָרִים תִּלְיֵיא,
הֵהוּא אֲתֵר דְאֶשְׁתַּכַּח בֵּיה חִירוֹ לְעַבְדִין, וְעַל דָּא לָא
מְתַתְּקֵנן בְּאַרְחֵייהוּ. וְאַנְן מִחֲכָמָה שְׂרִיין, וְהָכִי הוּא
וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא נְטִיל לֹון, אַרְבַּע לְעֵילָא, אַרְבַּע
לְתַתָּא, אַרְבַּע בְּאֲתֵר דְמוֹחָא. אַרְבַּע בְּאֲתֵר דְלִבָּא
שְׂרִיֵיא. בְּגִין דְדָא בְדָא אֶתְקַשְׁר.

וּבְעֵי בַר נֶשׁ לְאֶתְעַטְרָא בְּהוּ, בְּגִין דְאִיהוּ שְׁמָא קְדִישָׁא
עֲלָאָה. דְכְּתִיב, (דברים כח) וּרְאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם
יִי וְגו'. וְכָל מַאן דְּמִתְעַטֵּר בְּעַטְרָא קְדִישָׁא עֲלָאָה דָּא,
אֶקְרִי מְלֶךְ בְּאַרְעָא. וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְלֶךְ בְּרַקִיעָא.
הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שיר השירים ז) מְלֶךְ אֶסּוּר בְּרֹהֲטִים. כְּמָה
דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְלֶךְ לְעֵילָא, הָכִי נְמִי הוּא מְלֶךְ
לְתַתָּא. (ועם כָּל דָּא) וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ, בְּגִין דִּיהוּי
בַר נֶשׁ שְׁלִים בְּכֻלָּא, וְיִשְׁתַּכַּח שְׁלִים בְּפַקוּדֵי דְמֵאֲרִיָּה,

רְשִׁים לְעֵילָא, רְשִׁים לְתַתָּא, זַכָּא חוֹלְקִיהוּן דִּישְׂרָאֵל.
 פִּתְח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, תְּרִי קְרָאִי אֲשַׁכְּחָנָא, דְּאָף עַל
 גַּב דְּכֻלָּא בְּחַד דְּרָגָא תְּלִיין, לָאו אֵינּוּן מִדְּרָגָא חַד.
 חַד קְרָא כְּתִיב, (חגי א) כֹּה אָמַר יי' צְבָאוֹת. וְחַד קְרָא
 כְּתִיב, (ישעיה ו) כֹּה אָמַר יי' אֱלֹהִים. מַה בֵּין הָאִי לְהָאִי.
 אֶלָּא בְּזַמְנָא דְּכְתִיב כֹּה אָמַר יי' צְבָאוֹת, כְּדִין מְלָה אֲתִיא
 בְּרַחְמִי. וּבְזַמְנָא דְּכְתִיב כֹּה אָמַר יי' אֱלֹהִים, כְּדִין מְלָה
 אֲתִיא בְּדִינָא.

כֹּה אָמַר יי' צְבָאוֹת, בְּגִין דְּהָאִי כֹה, אֲתַבְּרָכָא מְצַדִּיק
 וּמְנַצֵּחַ וְהוּד, דְּאֶקְרִי יי' צְבָאוֹת. וְכְדִין, מְלָה
 בְּאֲתַבְּסָמוּתָא אֲתִיָּא, דְּהָא מֵאֲתַר דָּא קָא אֲתִיא. כֹּה
 אָמַר יי' אֱלֹהִים, כְּדִין הָאִי כֹה יִנְקָא מְסִטְרָא דְּדִינָא,
 מֵאֲתַר דְּגְבוּרָה עֲלָאָה, וְאוּלִּיפְנָא מֵאֲבָא, דְּדִינָא הוּא
 בְּרַחְמִי, בְּגִין דְּכְתִיב יי' אֱלֹהִים.

דְּהָא אֱלֹהִים גְּבוּרָה הוּא בְּכָל אֲתַר אֲדֻנִי, גְּבוּרָה תַתָּאָה
 הִיא בְּכָל אֲתַר. וְעַל דָּא אֲשַׁתְּמוּדְעֵן מְלִי מְפוּמָּא
 דְּנְבִיאָה, וְהוּא הָוָה מְתַכּוּיִן לְמִימַר מְלָה מֵאֲתַרִּיהָ. וְכְדִין
 הוּוּ יַדְעִי אֶלִין בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, מֵאֵן אֲתַר תְּלִיָּא מְלִתָּא.
 פִּתְח רַבִּי אֶחָא וְאָמַר (שופטים ה) אִוְרוּ מִרוּז אָמַר מְלָאךְ יי'
 וְגו'. תָּא חֲזִי, הָאִי קְרָא רְזָא הוּא בְּרִזִין עֲלָאִין.
 בְּשַׁעְתָּא דְּמְלָכָא קְדִישָׁא מְסַר בֵּיתִיהָ בִּידָא דְּמִטְרוּנִיתָא

כָּל זַיִינִין וְרוּמְחִין וּבְלִיסְטָאוֹת דִּילִיָּה אַפְקִיד בִּידְהָא,
 וְכָל אֵינּוֹן מַגִּיחֵי קָרְבָּא דִּילִיָּה אַפְקִיד עִמָּהּ. הָדָא הוּא
 דְּכֹתִיב, (שיר השירים ג) הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁל־שְׁלֹמֹה שְׁשִׁים גְּבוּרִים
 סָבִיב לָהּ מִגְּבוּרֵי יִשְׂרָאֵל, וְהָא אֹקְמוּהָ, וְכַד אֲגַח
 קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא קָרְבָּא, בְּאֵינּוֹן גְּבוּרִין מַגִּיחֵי קָרְבָּא
 דְּקֵאמְרוּן אַגְתָּ, וְאֵינּוֹן אֶקְרוּן מְלוּמְדֵי מְלַחְמָה.

כְּתִיב (שופטים ה) מִן שָׁמַיִם נִלְחָמוּ הַפּוֹכְבִּים מִמְּסֻלוֹתֵם
 נִלְחָמוּ עִם סִיסְרָא וְגו'. וְתַנּוּן, בְּהַאי שְׁעֵתָא
 דְּאֶתְנַדִּיבוּ יִשְׂרָאֵל לְגַלְאָה רְשִׁימָא קְדִישָׁא בְּבִשְׂרָהוֹן,
 כְּדִין הָאִי חֶרֶב נּוֹקְמַת נֶקֶם בְּרִית, כְּנֵשׁ כָּל חֵילָא דִּילִיָּה,
 וְכָל זַיִינִין, וְכָל אֵינּוֹן מַגִּיחֵי קָרְבָּא, לְאַגְחָא קָרְבָּא עִמָּיהָ
 (נ"א דְּסִיְהָרָא) דְּסִיסְרָא. וְכּוֹכְבֵיִיא הוּוּ אוֹשְׁדִין נוֹרָא מְלַעֲיִלָא.
 וְאִמְר רַבֵּי שְׁמַעוֹן, כָּל פּוֹכֵב וְכּוֹכֵב אֵית לֵיה שְׁמָא
 בְּלַחֲדוּי, וְכֻלְהוּ בְּשִׁמְהֵן אֶקְרוּן.

אִמְר לֹוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, אֶתְעַתְדוּ לְנִקְמָא נוֹקְמָא
 דְּבַנֵּי. תְּרֵי נוֹקְמֵי אַנָּא זְמִין לְאַתְפָּרְעָא מְנִיְהוּ. חַד
 נוֹקְמָא דְּשִׁית מָאָה רְתִיכִין דְּאוּזִיף לֵיה לְרַבְרָבָא
 דְּמִצְרָאֵי, בְּגִין לְאַגְחָא קָרְבָּא בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל. דְּכֹתִיב, (שמות
 יד) וַיִּקַּח שֵׁשׁ מֵאוֹת רֶכֶב בַּחֹר וְכָל רֶכֶב מִצְרַיִם. וְחַד
 נוֹקְמָא דְּבַנֵּי, דְּעֵאקוּ לְהוּ עַד הַשְׁתָּא. וּבְגִין כִּף אֶתְדָּנוּ
 בְּתֵרִין דִּינִין, חַד בְּמִיָּיא, וְחַד בְּאִשָּׁא. בְּמִיָּיא, דְּכֹתִיב,

(שופטים ה) נחל קישון גָּרַפְם. בְּאִשָּׁא, דְּכָתִיב הַפּוֹכְבִּים
מִמְּסֻלוֹתֵם.

וּבְאֵינּוֹן כִּכְבִּיּא, אֵית כִּכְבָּא חַד דְּלֹא אַתָּא לְהֵהוּא
נוֹקְמָא, וְאַתְלֻטִּיא לְעֵלְמִין, דְּכַד שְׂאֵרִי
לְאַנְהָרָא, אַתָּאן שְׂאֵר כִּכְבִּיּא וּבִלְעִין לִיה, וְלְכָל סִיעֵתָא
דִּילִיה, וְאַתְאֲבִידּוּ פְּלֵהוּ פְּחֻדָּא. כְּמָה דְאַתְ אָמַר, אֲוֵרוּ
מֵרוּז אָמַר מְלֹאךְ יִי'. וְכִי רְשׁוֹת אֵית לְמִלְאַכָּא בְּהֵאֵי.
אַלָּא דָּא הוּא מְלֹאךְ, דְּכָתִיב בֵּיה (שמות יד) וַיִּסַּע מְלֹאךְ
הָאֱלֹהִים הַהוּלֵךְ לְפָנַי מִחֲנֵה יִשְׂרָאֵל. וְדָא הוּא דְכָל קְרַבִּין
דִּילִיה אֵינּוֹן.

(דף ע"ד ע"א)

כִּי לֹא בָאוּ לְעֶזְרַת יִי', כַּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם.
לְעֶזְרַת יִי' בְּגִבּוֹרִים, בְּאֵינּוֹן שְׂשִׁים גִּבּוֹרִים כַּד
אַזְדַּמְנוּ קְרַבָּא עִם סִיסְרָא. וְדָא מְלֹאךְ, רְזָא דְכָל דֵּינִין
וְכָל קְרַבִּין דְּמִלְכָּא בְּרִשׁוֹתֵיה. וְעַל דָּא אָמַר, מְלֹאךְ יִי'.
וְדָא הוּא דְכָתִיב, (בראשית מח) הַמְּלֹאךְ הַגּוֹאֵל אוֹתִי וְגו',
וְהָא אוֹקְמוּהָ חֲבֵרִיא. וְדָא זְמִינָא לְמַהוּי עֲלָאָה וַיִּקְרָא
לְזִמְנָא דְאַתִּי. וּבְדָא יְתֵרְבִי שְׂמָא קְדִישָׁא. וּבְדָא זְמִין
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַתְפְּרַעָא מַעֲמִין עֲבוּדַת פּוֹכְבִּים
וּמְזֻלוֹת. וְעַל דָּא כְּתִיב, (יחזקאל לח) וְהִתְגַּדַּלְתִּי וְהִתְקַדְשִׁיתִי
וְגו'. אַזְלוּ, עַד דְּמָטּוּ לְגַבִּיהַ דְּרַבִּי שְׂמַעוֹן. פִּיּוֹן דְּחָמָא

לֹון, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָא שְׁכִינְתָא הָכָא. וְדַאי צְרִיכִין
אַנְן לְמַחְזֹק טִיבּוּ לְאַנְפֵי שְׁכִינְתָא.

פְּתַח וְאָמַר (בראשית כט) הֵן עוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל וְגוֹ'. הַאי קָרָא
אוֹקְמוּהָ, דְכֵד יִשְׂרָאֵל יִתְעַרוֹן תְּשׁוּבָה לְקָמִי
קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, בְּזַכּוֹ אוֹרֵייתָא יְתוּבוֹן לְאַרְעָא
קְדִישָׁא, וְיִתְכַנְשׁוּן מִן גְּלוּתָא. דְּהָא וְדַאי יוֹמָא חַד יְהֵא
גְּלוּתָא לְיִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִתִּיר. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (איכה א)
נְתַנְנִי שׁוֹמְמָה כָּל הַיּוֹם דָּוָה. וְאִי לֹא יְתוּבוֹן, קוּדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא אָמַר, הֵן עוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל לֹא עֵת הָאֶסְפָּה
הַמְקַנָּה, בְּלֹא זְכוּ וּבְלֹא עוֹבְדִין דְּכִשְׁרוֹן. אֲבָל אֲסוּתָא חַד
לְכוּ, הַשְׁקוּ הַצֵּאן, אֲשֶׁתְּדִלוּ בְּאוֹרֵייתָא, דְּאֵתְשְׁקִיּוּ מִימֵי
אוֹרֵייתָא. וּלְכוּ רְעוּ, לְאַתֵּר דְּנִיחָא לְאַתֵּר טָבֵא וְכִסּוּפֵא
דְּאַחֲסַנְתִּיכוֹן.

דְּבַר אַחַר הֵן עוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל, דָּא הוּא יוֹם דְּאַקְרִי (ישעיה
כב) יוֹם מְהוּמָה וּמְבוֹסָה וּמְבוּכָה, דִּי בְּהוּא יוֹם
אַתְחַרִּיב בֵּי מְקֻדְשָׁא, וְנַפְלוּ יִשְׂרָאֵל בְּגְלוּתָא. וּבְגִין
עוֹבְדִין בִּישִׁין, הֵהוּא יוֹמָא אֲתַמְשֵׁךְ וְאַתְרֵיבִי, הֲדָא הוּא
דְכְּתִיב הֵן עוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל לֹא עֵת הָאֶסְפָּה הַמְקַנָּה, בְּגִין
דְּאִינוֹן מִשְׁכִּין לִיהָ לְהוּא יוֹמָא. הַשְׁקוּ הַצֵּאן, כְּמָה
דְּאַתְמַר בְּמֵלֵי דְּאוֹרֵייתָא, דְּהָא בְּזַכּוּתָא דְּאוֹרֵייתָא יִפְקוֹן
יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא.

יִשְׂרָאֵל מֵאֵי קָא אֲמַרִי. וַיֹּאמְרוּ לֹא נוֹכַל עַד אֲשֶׁר
 יֵאָסְפוּ כָּל הָעֲדָרִים, עַד דִּיתְכַּנְשׁוּ כָּל שְׂאֵר
 יוֹמִין עֲלָאִין. וְגָלְלוּ אֶת הָאֶבֶן, וַיִּגְנְדְרוּן לְהֵהוּא דִּינָא
 קִשְׂיָא דִּיהֵהוּא יוֹמָא דְשִׁלְטָא עַל פִּי הַבְּאֵר, וְאִשְׁתַּכַּחַת
 הָהִיא בְּאֵר בְּגִלוּתָא עֲמָנָא. וְכַד אֲתַגְלִיֵּיא הָאֵי בְּאֵר,
 וְהֵהוּא אֶבֶן לָא שִׁלְטָא עָלֶהּ, מִיַּד וְהִשְׁקִינוּ הַצֵּאן.

וְזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּסוּף יוֹמֵיֵיא, לְאַהֲדָרָא
 לְיִשְׂרָאֵל לְאַרְעָא קַדִּישָׁא, וְלֹאֲכַנְשָׁא לֹון
 מְגִלוּתָא. וּמֵאֵן אֵינֹון סוּף יוֹמֵיֵיא, הֵהוּא דִּיהִיא אַחֲרִית
 הַיָּמִים. בְּהֵאֵי אַחֲרִית הַיָּמִים, יִשְׂרָאֵל סִבְלוּ גְלוּתָא. הֵדָא
 הוּא דְכְּתִיב, (דְּבָרִים ד) בִּצֹר לָךְ וּמִצְאוּךָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
 בְּאַחֲרִית הַיָּמִים, וְכְּתִיב (דְּבָרִים לֵא) וְקִרְאת אֶתְכֶם הֲרָעָה
 בְּאַחֲרִית הַיָּמִים. בְּאַחֲרִית הַיָּמִים דִּיִּיקָא, וְדָא הִיא כְּנֻסַת
 יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא. וְעַם אַחֲרִית הַיָּמִים דָּא, קִבִּילוּ עוֹנְשָׁא
 בְּגִלוּתָא. וּבְדָא יַעֲבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נוֹקְמִין לְיִשְׂרָאֵל
 תְּדִירָא. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (בְּמִדְבָר כֵּד) אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעַם הַזֶּה
 לְעַמּוּךָ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים. וּבְכָל אֲתֵר דָּא הִיא, וְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא זַמִּין לְאַתְבָּא לָהּ לְאַתְרָהּ, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב,
 (יִשְׁעִיָּה ב) וְהָיָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נֶכּוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית יְיָ וְגוֹ'

וְדָא הוּא יוֹם.

וּמִדְשָׁאֵרֵי צֵל לְמַעֲבַד בְּשִׁירוּתָא דִּיּוֹמָא אַחֲרָא, כְּמָה

בְּזִמְנָא דְאַתְחַרִּיב מִקּוֹדֶשָׁא הוּהוּ, וְנָטָה צֶל לְמִיעֵל. הַדָּא
 הוּא דְכְּתִיב, (ירמיהו ו) אוֹי לָנוּ כִּי פָנָה הַיּוֹם כִּי יִנָּטוּ צְלָלֵי
 עָרְב. יוֹם וְצֶל, הוּא סוּף גְּלוּתָא. וְשִׁיעוּרָא דְהָאֵי צֶל,
 שְׂיִת קִמְצִין וּפְלָגָא. וּבְגוּדֵל דְּמִשְׁחָא דְּבַר נָשׁ, גְּבַר בֵּין
 גּוֹבְרִין. וְדוּכְרָנָא דְּהָאֵי רָזָא דְּבִין חֲבַרְיָא, דְּכְּתִיב, (איוב
 ח) כִּי תִמּוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא נִדְעַע כִּי צֶל יִמִּינוּ עָלֵי אַרְצָא. כִּי
 תִמּוֹל אֲנַחְנוּ בְּגְלוּתָא, וְלֹא הוּינָא יַדְעֵי כִּי צֶל יִמִּינוּ עָלֵי
 אַרְצָא, לְאַשְׂרָאָה לֹון קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָלֵי אַרְצָא.

זְכָאָה חוּלְקִיָּה מֵאֵן דְּחָמֵי לֵיהּ, וְזָכָאָה חוּלְקִיָּה מֵאֵן דְּלֹא
 חָמֵי לֵיהּ. וּוִי לְמֵאֵן דְּיִזְדְּמֵן כַּד יִתְבַּע אַרְיָא
 רַבְרָבָא, לְאַתְחַבְּרָא לְנוֹקְבִיָּה. כָּל שְׁפֹן בְּשַׁעְתָּא דְּיִזְדְּוֹגֵן
 כְּחַדָּא, עַל הָהֵיא שַׁעְתָּא כְּתִיב, (עמוס א) אַרְיָה שָׂאג מִי לֹא
 יִירָא וְגו'.

תָּא חֲזִי, בְּקַדְמִיתָא כְּתִיב, (ירמיהו כה) שָׂאג יִשָּׂאג עַל נוֹהוּ.
 וּבְהַהוּא זְמַנָּא כַּד יִפּוּק לְקַבְּלָא לְבַת זּוּגוּ, כְּדִין
 אַרְיָה שָׂאג מִי לֹא יִירָא יִי' אֱלֹהִים דְּבַר מִי לֹא יִנְבָּא.
 בְּהַהִיא שַׁעְתָּא כְּתִיב, (דברים ל) וְשָׁב יִי' אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתֶךָ
 וְגו'. וְשָׁב מֵאֵי הוּא, אֶלָּא קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא שָׁב כְּנִסְת
 יִשְׂרָאֵל מִגְּלוּתָא, וְשָׁב צְדִיק לְאַזְדְּוֹגָא (דף ע"ד ע"ב) בְּאַתְרֵיהּ.
 כְּדִין כְּתִיב, (תהלים קמ) אֵךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרָיִם
 אֶת פְּנִיךָ.

מִתְנִיתִין, לְכוּן בְּנֵי נִשָּׂא, מְאָרִי דְחֻכְמָתָא, מְאָרִי
דְּסִכְלָתָנוּ, קָלָא קָרִי. מֵאן מְנִכוּן דְּאֶתְחַפֵּם
וְיִדְע, בְּשַׁעֲתָא דִּירִישָׁא חִיוּרָא, אֶתְקִין רִישָׁא, רִשִּׁימָא
מֵעֵילָא לְתַתָּא, וּמִתַּתָּא לְעֵילָא. אֶתְקִין סֵטֶר צְפוֹן,
בְּעִטּוּרָא דְקוֹנָאֲרִיתָא, בֵּיה רָשִׁים עוּמְקָא דִּתְהוּמָא
עֲלָאָה, דְּסֻלְיָק וְנַחֲתִית בְּגִוּוּיָהּ. נַחֲתִית חַד דִּרְגָא טְמִירָא,
בְּאֶלְפָּה וְחֻמֵּשׁ מְאָה רִשִּׁימִין, דְּאֶלְפָּה וְחֻמֵּשׁ מְאָה עֲלָמִין.
(דניאל ד) תַּחֲוֹתִיהָ תַּטְּלִל חַד חֵיוֹת בְּרָא, (דניאל ז) וְקִרְנֵין עֶשֶׂר
לָהּ. וְאֶרוּ עֵינֵין כְּעֵינֵי אִנְשָׁא לְחֵיוֹתָא, וּפּוּם מְמִלָּל
רַבְרָבָן. כַּד סֻלְקָא, אֲזֵלָא בִּימָמָא, טְמִירָא בְּלִילִיא. כַּד
נַחֲתָא, טְמִירָא בִּימָמָא, וְאֲזֵלָא בְּלִילִיא. כַּד נִטְלָא,
מִזְדַּעְזְעֵן אַרְבַּע מְגֻרּוּפֵי דְאֶחֱידָן בִּידְהָא. וְנִטְלִין עֲמָה
שְׁתֵּין פּוּלְסִין דְנוּרָא, כָּל חַד חֲרַבָּא שְׁנָנָא עַל יְרִיכִיהָ.
סֻלְיָק בְּרַעוּתָא, לְאַפְקָא בַר נֶשׁ שְׁלִיטָא לְתַתָּא. אֶתְקִין
בְּהַאי חֵיוֹתָא חַד עֶפְרָא דְקִיקָא, כָּלִיל מְפֻלָּא. נֶשֶׁב
בֵּיה, אֶתְפֹּשֵׁט בְּד' סֵטְרֵי עֲלָמָא. וְד' פּוּלְסִין אֶתְגַּלְגְּלוּ,
חַד לְעֵילָא, חַד לְתַתָּא, חַד לְצְפוֹן, חַד לְדָרוּם.
אֵילָנָא חַד רַבְרָבָא וְתַקִּיפָּה, אֶתְחַבֵּר וְאֲזַדְוּוּג בָּהּ בְּחַד
עֲנַפָּא שְׁפִירָא, דְּחִזּוּ חֲדוּתָא דְכֻלָּא. כְּמָה דְאֶתְ
אָמַר, (תהלים מח) יִפֶּה נוֹף מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ. בֵּיה אֲזַדְוּוּג,
אֶפִּיקוּ חַד רוּחָא טְמִירָא, וּמְלִיא לְהֵוּא גְבִילוּ דְעֶפְרָא,

וְקָאִים עַל רַגְלוֹי, וְאִמְלִכִּיהָ עַל כָּל עַלְמָא, וְשִׁלְטִיהָ עַל כָּלָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים ח) תִּמְשִׁילָהּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיהָ וְגו'. אֶתְפְּקִיד עַל הָהוּא אֵילָנָא, לָא נָטַר פְּקוּדָא, אֶתִּיב מַלְכָּא רוּחִיהָ לְגַבִּיהָ, וְהָהוּא חֵיוֹתָא נְטָלָא לִיהָ. כְּדִין זְמִינִין מָנָא אַחְרָא, וְקָאִים בֵּינֵיהוּ. בְּקוּטְרָא דְגְּלִיפִין בֵּין מְלָאכִין קְדִישִׁין, בְּטוּפְסָרָא (ס"א בְּטַפְסָא) דְּעֵטוּרִין אֶתְאַחְדָּן. דְּרִין בְּתֵרָאִין, תְּפִיסִין בְּחוּבֵיהוּ. אֲשֶׁתְּלִיָּה רוּחִיהוּן מִהָהוּא מָאנָא דְּלְבוּשָׂא, לְבַתֵּר אֲגִנִּזוּ בְּעַפְרָא, בֵּין רַגְבֵי נַחְלָא אֶתְטַמְרוּ וְאֶתְגְּנִיזוּ. בְּחַד גְּרָמָא תְּקִיָּה דְּהָהוּא מָאנָא, יִתְבְּנוּן בְּקַדְמִיתָא, וְיִקוּמוּן חֵילִין חֵילִין תְּנִינֹת, בְּאַרְעָא קְדִישָׂא מִתְעָרִין.

וְזִמִּין קוּדְשָׂא בְּרִיָּהּ הוּא, לְמַגְבַּל הָהוּא עַפְרָא קְדִמִּיתָא, דְּהָהוּא מָאנָא מְמָשׁ. וְלֹאֲעֵלָא בֵּיהָ גְּבִילוּ דְּקִיק כְּהַאי חֲמִירָא דְּעִיסָה. וּמִהָהוּא גְּבִילוּ דְּאִיהוּ צְחוּתָא דְּלְעִילָא, יִתְתַּקֵּן וְיִתִּישֶׁר מָאנָא דְּכַשְׂרָא. כְּגוּוּנָא דְּאֶמֶר קָרָא, (יואל ד) וּמַעֲיֵן מִבֵּית יי' יֵצֵא וְהִשְׁקָה אֶת נַחַל הַשְּׂטִיִּים. בְּגִין דְּהָהוּא נַחַל אֲסִיגֵי חֲבִיבוּתָא (ס"א זְכוּתָא) (ס"א) בְּעַלְמָא. וְכֹד הָהוּא מַעֲיִנָּא קְדִישָׂא, יְפוּק וְיִיעוּל לְגַבִּיהָ, כְּדִין יִתְתַּקֵּן וְיִתִּישֶׁר, וְלֹא יִהְיֶה בְּסוּרְחָנִיהָ בְּקַדְמִיתָא.

וְאֵינֹן דְּלָא זָכָאן, יְקוּמוּן לְאַתְדָּנָא בְּדִינָא דְּמַלְכָּא

עֲלָאָהּ. הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (דניאל יב) וְרַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל אֲדַמַּת
 עֶפְרַיִם יִקְיִצּוּ אֵלֶיהָ לְחַיֵּי עוֹלָם וְאֵלֶיהָ לְחַרְפוֹת וּלְדַרְאוֹן
 עוֹלָם. וּכְדִין פְּתִיב, (ישעיה סו) כִּי כֹאֲשֶׁר הִשְׁמִים הַחֲדָשִׁים
 וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עוֹשֶׂה עוֹמְדִים לְפָנַי נְאֻם יי'
 בְּן יַעֲמֹוד זְרַעְכֶם וְשִׁמְכֶם.

בְּרוּךְ יי' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. יְמִלּוּךְ יי' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן

פְּרֻשַׁת עֵקֶב

רַעִיא מַהִימְנָא

וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֵת הַמְּשַׁפְּטִים הָאֵלֶּה וְגו', וְאֶכְלֶת
 וְשִׁבַּעְתָּ וּבִרְכַּתְתָּ אֶת יי' אֱלֹהֶיךָ וְגו'. פְּקוּדָא (י"ח) דָּא
 לְבָרְכָא לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עַל כָּל מַה דְּאֶכִּיל וְשָׁתִי,
 וְאֶתְהַנִּי בְּהַאי עֲלֵמָא. וְאִי לָא בְרִיךְ, אֶקְרִי גְזֻלָּן לְגִבִּי
 קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. דְּכְתִיב, (משלי כח) גְּזוּל אָבִיו וְאִמּוֹ. וְהָא
 אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא. בְּגִין דְּבִרְפָּאן דְּבְרִיךְ בַּר נֶשׁ לְקוּדְשָׁא
 בְרִיךְ הוּא, אֲתִי לְאִמְשָׁכָא חַיִּין מִמְּקוּרָא דְּחַיִּי, לְשִׁמְיָה
 (קדישא) דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קְדִישָׁא, וְלֵאדָּרְקָא עָלֶיהָ
 מַהֲהוּא מְשַׁחָא עֲלָאָהּ, וְאֲתִי לְאִתְמַשְׁכָּא מִתַּמָּן לְכָל
 עֲלֵמָא.

וְכְתִיב וְאֶכְלֶת וְשִׁבַּעְתָּ וּבִרְכַּתְתָּ אֶת יי' אֱלֹהֶיךָ (דף רע"א ע"א)
 וְאִינּוֹן בְּרַכָּאן, אֲרִיק בַּר נֶשׁ בְּאִינּוֹן מְלִין מַהֲהוּא

עֲלָאָהּ. הִנָּא הוּא דְכָתִיב, (דניאל יב) וְרַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל אֲדַמַּת
 עֶפְרַיִם יִקְיָצוּ אֶלֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם וְאֵלֶּה לְחַרְפּוֹת וּלְדַרְאוֹן
 עוֹלָם. וּכְדִין פְּתִיב, (ישעיה סו) כִּי כֹאֲשֶׁר הִשְׁמִים הַחֲדָשִׁים
 וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אָנִי עוֹשֶׂה עוֹמְדִים לְפָנַי נָאִם יי'
 בְּנֵי יַעֲמוּד זֶרְעֵכֶם וְשִׁמְכֶם.

בְּרוּךְ יי' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. יְמִלּוּךְ יי' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן

פְּרֻשַׁת עֵקֶב

רַעִיא מַהִימְנָא

וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמַעוּן אֵת הַמְּשַׁפְּטִים הָאֵלֶּה וְגו', וְאֲכַלְתָּ
 וְשִׁבַּעְתָּ וּבִרְכַּתְתָּ אֶת יי' אֱלֹהֶיךָ וְגו'. פְּקוּדָא (י"ח) דָּא
 לְבָרְכָא לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל כָּל מַה דְּאֲכִיל וְשָׂתִי,
 וְאֲתַהֲנִי בְּהַאי עֲלֵמָא. וְאִי לָא בְּרִיךְ, אֲקָרִי גְזֻלָּן לְגַבִּי
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּכָתִיב, (משלי כח) גְּזוּל אָבִיו וְאִמּוֹ. וְהָא
 אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא. בְּגִין דְּבִרְפָּאן דְּבְרִיךְ בַּר נֶשׁ לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, אֲתִי לְאִמְשָׁכָא חַיִּין מִמְּקוּרָא דְּחַיִּי, לְשִׁמְיָהּ
 (קדִישָׁא) דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְדִישָׁא, וְלֵאדָּרְקָא עָלֶיהָ
 מַה־הוּא מְשַׁחָא עֲלָאָהּ, וְאֲתִי לְאִתְמַשְׁכָּא מִתַּמָּן לְכָל
 עֲלֵמָא.

וּכְתִיב וְאֲכַלְתָּ וְשִׁבַּעְתָּ וּבִרְכַּתְתָּ אֶת יי' אֱלֹהֶיךָ (דף רע"א ע"א)
 וְאִינּוֹן בְּרַכָּאן, אֲרִיק בַּר נֶשׁ בְּאִינּוֹן מְלִין מַה־הוּא

מְקוֹרָא עֲלָאָה, וְאִתְּבְּרְכָאן כָּל אֵינּוֹן דְּרַגִּין וּמְקוֹרִין,
וְאִתְּמַלְיִין לְאַרְקָא עַל כָּל עֲלָמִין. וְאִתְּבְּרְכָאן כְּלָהּוּ
כַּחְדָּא.

וְעַל דָּא אֲצִטְרִיךְ בַּר נֶשׁ, לְשׁוּאַה רְעוּתִיהּ בְּרוּזָא
דְּבִרְכָאן, בְּגִין דִּיתְבְּרְכוּן אֲבָהּוֹן וּבְנִין, כְּלָא כַּחְדָּא.
וּמֵאן דְּמִבְּרַךְ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִתְּבְּרַךְ, וְנָטִיל
חוּלְקִיהּ מֵאֵינּוֹן בְּרְכָאן בְּקִדְמִיתָא דְכָל עֲלָמָא לְתַתָּא.
כִּיּוֹן דִּשְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִתְּבְּרַךְ מִתְּמַן, נְחִית
וְשָׂרָא עַל רִישִׁיהּ חוּלְקָא קְדָמָאָה. וְהָא אוּקִימְנָא דְכְּתִיב,
(שְׁמוֹת ב) בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי אָבָא אֵלֶיךָ
וּבִרְכָתֶיךָ. (אֲזַכִּיר כְּמָה דְאֵת אֲמַר (תְּהִלִּים ב) יִזְכּוֹר כָּל מְנַחֲוֹתֶיךָ) כִּיּוֹן דִּהֵיא
בְּרַכָּה אֲתֵיִיא וְשָׂרִיִיא עַל רִישִׁיהּ, מִתְּמַן אִתְּפֹשֵׁט בְּכָל
עֲלָמָא.

בְּשַׁעֲתָא דְאֵינּוֹן בְּרְכָאן נְחִתִּין, מִתְּעַטְרוּן גּוֹ חֲקַל תְּפּוּחִין
קְדִישִׁין, וּפְגָעִי בְּהוּ כְּמָה דְרַגִּין דְּמִמְנָן
בְּעֲלָמָא, וְנְחִתִּי בְּהוּ, וְאֲמַרִי וּמְכַרִּיזִי דָּא אִיהוּ דוֹרוֹנָא
דְּשֹׁדֵר פְּלוֹנִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מֵאֵן אֲתֵר נְחִתִּי, לְבַתֵּר
דְּנְחִתִּי מֵאֲתֵר רִישָׁא חֲדָא דְצַדִּיק. תְּמַן סְלִקִּין, מִתְּעַרִי
לְנְחִתָּא אַחֲרָנִין מְלַעִילָא, וְאִתְּמַלְיִיא מְלַעִילָא וּמִתְּתָא,
חֲדָא הוּא דְכְּתִיב (מְשִׁלִּי י) בְּרָכוֹת לְרֵאשׁ צַדִּיק. כִּיּוֹן דִּהֵאִי
דְרַגָּא אִתְּמַלְיִיא, אָרִיק לְהֵאִי כְּלָהּ, וּמִתְּמַן נְגַדִּין
וְאִתְּמַשְׁכֵּן לְתַתָּא.

כִּד סִלְקִין אֵינּוֹן בְּרַכָּאן מִתַּתָּא, לִית פְּתַחַא וּפְתַחַא
 לְעֵילָא, וְלִית מְמַנָּא לְעֵילָא, דְּלֹא פְתַחַת כּל אֵינּוֹן
 פְּתַחִין. וּמְכַרְזִי וְאִמְרִי בְּכֹל אֵינּוֹן רְקִיעִין, דָּא אִיהוּ
 דוֹרוֹנָא דְּמִלְכָּא דְּשָׁדֵר פְּלוֹנִי, דָּא הוּא דוֹרוֹנָא בְּקִיּוּמָא
 כְּדִקָּא יָאוּת. וּמֵאֵן אִיהוּ. בְּרַכָּה דְּאֲתִיבוּ עָלֵיהּ אֲמֵן. דְּכֹל
 בְּרַכָּה דְּאֲתִיבוּ עָלֵיהּ אֲמֵן, דָּא אִיהוּ בְּקִיּוּמָא כְּדִקָּא יָאוּת.
 וְכִיּוֹן דְּהֵאֵי בְּרַכְתָּא סִלְקָא, כֹּל דְּרַגִּין דְּלְעֵילָא, כְּלָהוּ
 זְמִינִין לְגַבֵּי תְּהוּא נְהוּרָא דְּלֹא נְהִיר, בְּגִין
 לְאַנְהָרָא לְגַבְהָ. וְכֹל שְׁכֵן אֵי הִיא בְּרַכְתָּא דְּסַגִּיאִין מְבָרְכֵן
 לָהּ, וּמְעַטְרִין לָהּ בְּעַטְרִין קְדִישִׁין, (עֵיין לִקְמֵן סוּד אֲמֵן רַפּוּ"ה ע"א)
 בְּרֹזָא דְּאֲמֵן. אֲמֵן הוּא רֹזָא דְּקִשְׁרִי, דְּכֹל יְחוּדָא וּקְדוּשָׁה
 בְּרֹזָא דְּמֵאֲרִיָּה. וּמְעַטֵּר לְהֵהִיא בְּרַכְתָּא בְּעַטְרִין עֲלֵאִין
 כְּדִקָּא יָאוּת.

וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתֵרְעֵי בְּהוּ, בְּאֵינּוֹן דְּמְבָרְכִין לֵיהּ,
 וְתִיאֻבְתִּיהּ בְּבְרַכְתָּא דְּלִתַּתָּא, דְּהֵהִיא בְּרַכְתָּא
 סִלְקָא, וְאַנְהִיר בּוּצִינָא דְּלֹא נְהִיר, וְאַתְקִיף לָהּ בְּתוּקָפָא
 תְּקִיפָא, לְסִלְקָא לְעֵילָא. וְעַל רֹזָא דָּא פְתִיב, (שְׁמוּאֵל א ב) כִּי
 מְכַבְּדֵי אַכְבֵּד, אֵלִין אֵינּוֹן דְּמְבָרְכִין לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא. וּבּוּזֵי יִקְלוּ, אֵלִין אֵינּוֹן דְּלֹא מְבָרְכִין לֵיהּ לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, וּמִנְעִין בְּרַכְתָּא מִפּוּמֵיִיהוּ.
 רֹזָא דְּרֹזִין, לְאֵינּוֹן דִּידְעֵי חֲכָמַתָּא דְּמֵאֲרִיָּהוֹן, לְמַנְדְּע

רְזָא דְבִרְכָאן, בְּפִקוּדֵי אֹרִייתָא, וּבְכָל הַנָּאִין וְכִסּוּפִין
 דִּיהָי עֲלָמָא, לְאַרְקָא בְּרַכָּאן מַעֲיֵלָא לְתַתָּא.
 כִּד (ס"א בר) בְּרַכָּאן דְּצִלוּתָא, דְּאִינּוּן תְּקוּנָא דְּמֵאֲרִיהוּן,
 מִתַּתָּא לְעֵילָא וּמַעֲיֵלָא לְתַתָּא. בְּרַכָּאן דְּלָאו אִינּוּן
 בְּצִלוּתָא, סִלְקִין מִתַּתָּא לְעֵילָא, עַד דְּמָטוּ גּוּ נְהוּרָא דְּלָא
 נְהִיר, וּמִתְעָרִי (לְעֵילָא) בְּתוּקְפָא, לְהֵהוּא נְהוּרָא דְּלָא נְהִיר,
 בְּתֵהִיא בְּרַכָּה, וּסְלָקָא אֲתַעְרוּ לְעֵילָא, עַד דְּמָטוּ
 לְכַרְסֵיָא עֲלָאָה, מְקוּרָא דְּכָל חַיִּין. כְּדִין נְפִקוּ מִתְּהוּא
 מְקוּרָא עֲלָאָה, בְּרַכָּאן אַחַרְנִין, וְאַעְרְעוּ אֵלִין בְּאֵלִין,
 וְנִשְׁקִי אֵלִין לְאֵלִין, וְאַתָּאן וְשִׁרְיִין לְרִישׁ צְדִיק, לְאַרְקָא
 לְתַתָּא. וְכִד נַחְתִּין, אֲתַבְּרַכּוּן אַבְהֵן וּבְנִין, וְכָל שְׂרָגִין
 דְּלֵהוּן.

וְרְזָא דְּאֵלִין בְּרַכָּאן לְאַתְעָרָא מַעֲיֵלָא לְתַתָּא, בְּרְזָא דָּא,
 בְּרוּךְ: דָּא רְזָא דְּמְקוּרָא עֲלָאָה מְכֻלָּא, לְאַרְקָא
 וּלְאַמְשַׁכָּא וּלְאַנְהָרָא כָּל בּוֹצִינִין. וְאִיהוּ בְּרוּךְ (נ"א בְּרוּךְ)
 תְּדִיר, דְּלָא פְּסִקִין מִימּוּי. וּמִתְמָן שִׁירוּתָא דְּאַקְרִי עֲלָמָא
 דְּאִתִּי, וְאִיהוּ קֶצֶה הַשְּׂמִים, דְּתֵהוּא קֶצֶה, קֶצֶה עֲלָאָה
 אִיהוּ. בְּגִין דְּאִית קֶצֶה כְּגוּנָא דָּא לְתַתָּא, וְאִיהוּ עֲלָמָא
 תַּתָּאָה. וְאַקְרִי אוּף הַכִּי בְּרוּךְ, לְקַבֵּל תַּתָּאִי, לְאַרְקָא
 לְתַתָּא, וּלְאַתְעָרָא מִתַּתָּא לְעֵילָא בְּבִרְכָּאן דְּצִלוּתָא.
 וּבְרוּךְ (קְדָמָאָה) דָּא אַקְרִי הַכָּא, בְּרְזָא דְּחַכְמַתָּא עֲלָאָה,

דְּאִמְלִי לְהֵהוּא אֶתְר, בְּחַד שְׁבִיל דְּקִיק דְּאֵעִיל בֵּיתָ.
 אֶתְהָ: לְבַתֵּר שְׂאֲרֵי לְאֶתְגְּלִיָּא, דְּהָא הָאֵי בְּרוּךְ סְתִים
 אִיהוּ, וּבְגִין כֶּךָ אֶקְרִי בְּאַרְח סְתִים בְּרוּךְ, מְקוּרָא
 עֲלָאָה דְּלֹא אֶתְגְּלִיָּא. אֶתְהָ, שִׁירוּתָא לְאֶתְגְּלִיָּא לְבַר,
 וּבְגִין כֶּךָ אֶקְרִי אֶתְהָ. וּמֵאֵן אִיהוּ. דָּא רְזָא דִּימִינָא,
 וְאֶקְרִי כְּהֵן לְגַבֵּי הֵהוּא אֶתְר. וְרְזָא דָּא (תהלים קי) אֶתְהָ כְּהֵן
 לְעוֹלָם, מֵאֵן כְּהֵן לְהֵהוּא עוֹלָם, אֶתְהָ. וְדָא אִיהוּ יְמִינָא
 עֲלָאָה, דְּהָא אֶשְׁתַּכַּח לְאֶתְגְּלִיָּא.

יְהוּהָ: דָּא רְזָא דְּאֶמְצָעִיתָא. רְזָא דְּמֵהִימְנוּתָא בְּכָל
 סְטְרִין. (דף רע"א ע"ב) אֶלְהִינוּ: דָּא סְטְרָא דְּשְׁמָאֲלָא,
 דְּכֻלִּיל בִּימִינָא, וּיְמִינָא בֵּיתָ, וְאֶתְכֻלִּילוּ דָּא בְּדָא, לְמַהוּי
 חַד. וְעַד הָכָא, אֶתְקַשְׁרוּ בְּרַכָּאן, דְּכִיוּן דְּאֶלִּין אֶתְבְּרַכָּאן,
 כְּלַהוּן דְּלֶתְתָא אֶתְבְּרַכָּאן.

לְבַתֵּר דְּאִינוּן אֶתְבְּרַכָּאן, וְנִטְלֵי בְּרַכָּאן לְגַרְמִיָּהוּ,
 אֶתְהַדְּרוּ כְּלִילָן כְּחַד לְהֵהוּא מְקוּרָא, דְּאִינוּן לָא
 יְכֻלִּין לְאֶתְהַדְּרָא לְגַבֵּי הֵהוּא אֶתְר, עַד דְּאֶתְבְּרַכּוּ. כִּיוּן
 דְּאֶתְבְּרַכּוּ בְּקַדְמִיתָא, אֶתְהַדְּרוּ וְעֵאלִין לְגַבֵּי הֵהוּא אֶתְר,
 לְנִטְלָא בְּרַכָּאן יְתִירִין אַחַרְנִין, לְאַרְקָא לְתַתָּא. וְעַד
 דְּאִינוּן אֶתְבְּרַכָּאן, לָא עֵאלִין וְלֹא תֵּאבִין לְגַבֵּיָּה. וְרְזָא
 דָּא (שמות כג) וְלֹא יֵרָאוּ פְּנֵי רִיקָם.

וְכַד תְּבִין לְגַבֵּי הֵהוּא אֶתְר, וְעֵאלִין תְּמֹן, כְּדִין אֶקְרִי

הַהוּא אֲתֵר מְלֶךְ. וּמֶלֶךְ לֹא אֲתִקְרִי, בַּר כַּד אֵינּוּן
מִתְקַרְבִּין לְגַבְיָהּ, וּמִתְבָּרְכִין. וּמִלְכָּא אֵימְתִי אִקְרִי מְלֶךְ.
כַּד רַבְרַבְנֵי אֲתִיין לְגַבְיָהּ עֲתִירִין, מִסְתַּפְקִין בְּכָל מַה
דְּאֶצְטְרִיכוּ, בְּלֹא חֶסְרוֹנָא, כְּדִין אִיהוּ מְלֶךְ. מְלֶךְ לְתַתָּא,
כַּד אֵלִין מְעַטְרִין לִיהּ בְּסַפּוּקָא, בְּעַטְרִין קַדִּישִׁין. וְהִכָּא
אִקְרִי מְלֶךְ. וּמֵאֵן אִיהוּ. הָעוֹלָם אֲשֶׁר קַדִּשְׁנוּ וְצוּנוּ. וּבְגִין
דְּאִיהוּ עֲלֵמָא דְלֹא אֲתַגְלִיָּא לְבַר, וְאִיהוּ סְתִים, קָרִי לִיהּ
הָכִי בְּאַרְח סְתִים. וְעַל דָּא לֹא אִקְרִי, אֲלֵא בְּאַרְח סְתִים.
וְלְעוֹלָם יְמִינָא אַתָּה, כְּמַה דְּאַתְמַר. וְעַל דָּא כְּהֵן, כְּפִיף
לְגַבֵּי הַהוּא אֲתֵר, בְּרִישָׁא וּבְסוּפָא. וְעֵלְמָא
תַּתָּא, כַּד אֲתַקְשֵׁר לְיְמִינָא, וְאַתְדַּבֵּק בֵּיהּ, קָרִי מִתַּתָּא
לְעֵילָא בְּרוּךְ, וְלֹא אִקְרִי בְּרוּךְ, בַּר בְּרוּךְ דְּמִקּוּרָא
דְּאַתְדַּבֵּק בְּהַדִּיָּה ^(בֵּיהּ), וְעֵילֵל בֵּיהּ, וְאַמְלִי לִיהּ. אַתָּה, רוּזָא
דְּתַהוּא כְּהֵן, לְאַתְדַּבֵּקָא בְּהַדִּיָּה, וְעַל דָּא, בְּצִלוּתָא בַּר
נֶשׁ כּוֹרַע בְּבְרוּךְ, דְּאִיהוּ עֲלֵמָא כְּפוּף לְגַבֵּי עֵילָא, וְדָא
אִיהוּ שְׁנוּי בֵּין בְּרוּךְ דְּצִלוּתָא, וּבֵין בְּרוּךְ דְּשָׂא בְּרַכָּאן.
וְכֻלָּא בְּרוּזָא עֲלָאָה אִיהוּ, לְאַרְקָא בְּרַכָּאן לְכָל עֲלָמִין.
בְּרוּךְ דְּצִלוּתָא, בַּר נֶשׁ כּוֹרַע בֵּיהּ בְּבְרַכּוּי, וּגְחִין רִישָׁא
בְּאַתָּה, בְּגִין דְּאַתָּה אִקְרִי רֵאשׁ. וְעַל דָּא כְּהֵן נְטִיל
בְּרֵאשׁ, וְאִיהוּ רֵאשׁ תְּדִיר. וּבְגִין כֶּךָ כְּרִיעָה בְּבְרוּךְ.
וּגְחִינוּ דְּרִישָׁא בְּאַתָּה. וְכְהֵן בְּכָל אֲתֵר דְּאִקְרִי אַתָּה, גְּחִין

בְּצִלוֹתָא. מֶלֶךְ בְּתַר דְּגָחִין, תּוּ לָא זָקִיף, מֵאֵי טַעְמָא.
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לָהּ לְסִיְהָרָא, זִילִי אֲזַעֲרִי
 גְּרַמִּיךְ, וְתוּ לָא זַקְפָּא. וּבְגִין דָּא, בְּרַכְתָּא דְּבֵר נֶשׁ בְּרִיךְ
 לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲתַעַר לְאַרְקָא בְּרַכָּאן מְלַעֲיִלָא
 לְעֵלְמִין כְּלָהוּ, כְּמָה דְּאֲתַמַּר. זַכָּאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל
 בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְּאֲתִי.

כְּתִיב, (ישעיה סג) כִּי אֲתָה אָבִינוּ כִּי אֲבָרְהֵם וְגו'. תְּנִינָן,
 לְזַמְנָא דְּאֲתִי אֲמַרִין לִיהּ לְיִצְחָק וְכו', בְּגִין
 דְּשָׂמְאֵל אֲתַכְּלִיל בִּימִינָא, אֲבָל יְמִינָא מְנָלָן דְּאֲקָרִי
 אֲב. דְּכְתִיב וַיִּשְׁמְהוּ לוֹ לְאָב וּלְכַהֵן, וְאַף עַל גַּב דְּלַעֲיִלָא
 אֲקָרִי אֲב, וְאַפִּילוּ לְנַהוּרָא דְּלֵא נַהִיר בְּשַׁעֲתָא דְּאֲתַדְּבַק
 בִּימִינָא אֲקָרִי אֲתָה, כְּמָה דְּאֲתַ אָמַר (שם) אֲתָה יִי' אָבִינוּ
 גּוֹאֲלָנוּ וְגו'.

אֲדַהְכִי, סָבֵא אֲזַדְּמָן לְגַבִּיָהּ, וְאָמַר, רַעֲיָא מְהִימְנָא,
 תְּקִין פְּתוּרָא לְמֶאֲרָךְ, לִיהּ וּלְמֶטְרוֹנִיתָא. מְכַל
 מִינֵי עֵדוּנִין, לְקִיּוּמָא בֵּיהּ (יחזקאל מא) זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי
 יִי'. וְהָא עַד כְּעַן כְּלָהוּ מִתְּעַנְגִי מִפְּתוּרָא דְּמִלְכָּא. הָדָא
 הוּא דְּכְתִיב, (משלי ט) לָכוּ לַחֲמוּ בְּלַחֲמֵי. וְדָא נַהֲמָא
 דְּאוּרִייתָא דְּבִכְתָּב, וַיִּינָא דְּאוּרִייתָא דְּבַעַל פֶּה. וְתַמָּן
 כְּמָה מְטַעֲמִים מִינֵי טַעֲמֵי תוֹרָה, דְּמִתִּיקִין, מְכַל מֶאֱכָלִין
 וְעֵדוּנִין דְּעֵלְמָא, וְדְּמִלְכָּא.

קָם רַעֲיָא מְהִימָנָא פְּתַח וְאָמַר, אֶהְרֵן כְּהֵנָּא קוּם
 מְשִׁינְתָּךְ, לְמַדְבַּח תּוֹרִין וְעָאנִין וְאִמְרִין וְעוֹפִין,
 וְכָל מִינִין דְּצָרִיכִין לְסְעוּדַתָּא דְּמִלְכָּא. וְלָחֶם הַפָּנִים,
 דְּאִינוּן לְקַבֵּל תְּרִין לוּחֵי דְּאוֹרֵיִיתָא, (שמות לב) דְּמִזְהָ וּמִזְהָ
 הֵם כְּתוּבִים. זֶה: תְּרִיסָר אַנְפִּין. דְּאִינוּן: (במדבר ו) יְבָרְכְךָ יי',
 יֵאָר יי', יֵשָׂא יי'. זֶה תְּנִינָא, אֲדַנְי אֲדַנְי אֲדַנְי.
 דְּאִינוּן תְּרִיסָר חִיוֹן, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן, (יחזקאל א) וּפְנֵי אַרְיָה אֶל
 הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּן, וּפְנֵי שׁוֹר מִהַשְּׂמַאל לְאַרְבַּעַתָּן, וּפְנֵי
 נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן. וְאֶתְמַר עַלֵּיהוּ, (שם) אַרְבַּעָה פָּנִים לְאַחַת
 (לָחֶם). וְהָאֵי אֵיהוּ, (ישעיה ו) וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר, לְקַבֵּל
 עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע סְפָרֵי תוֹרָה. וְהָאֵי אֵיהוּ זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר
 לְפָנַי יי'. מָאנִין דְּפַתּוּרָא דְּמִלְכָּא, אִינוּן מָאֲרֵי מִתְּנִיתִין,
 מָאֲרֵי צְלוֹתִין, דְּתַקִּינוּ לוֹן לְקַבֵּל קָרְבָּנִין.
 פְּתַח וְאָמַר, (שמות כה) וְעֲשִׂיתָ שְׁלַחַן עֲצֵי שִׁטִּים וְגו'. תָּא
 חֲזִי, מְנַהֲגִין טְבִין וְשִׁפְרִין הוּוּ נְהִי מָאֲרֵי
 דְּסְעוּדַתָּא דְּמִלְכָּא, לְאַחֲזָאָה דְּאִינוּן מְבַנֵּי פְתוּרָה
 דְּמִלְכָּא. חַד (חֲדָא), רַבְרָבָא מְבַנֵּי סְעוּדַתָּא, נָטִיל יְדוּי
 בּוֹמָנָא דְּיֵיעֵלוּן (דְּיֵיעוּל) לְסְעוּדַתָּא לְהַסֵּב, גְּדוּל מִסֵּב
 בְּרֵאשׁ, תְּנִינָא תְּחוּתִיהָ, וְתִלִּיתָאָה תְּחוּת תְּנִינָא. וְאֵלִין
 אֶתְקָרִיאוּ ג' מְטוֹת, לְקַבֵּל תְּלַת אֲבָהוֹן, וְלְקַבֵּל (דף ע"ב ע"א)
 כְּהֵנִים לוּיִם וְיִשְׂרָאֵלִים. מְכָאן וְאֵילָךְ, לִית לוֹן סְדָר,
 אֶלָּא כָּל הַקּוּדָם זָכָה.

תְּנִינָא, בַּעַל הַבַּיִת בּוֹצֵעַ, כְּדֵי שְׂיִבְצַע בְּעֵין יָפָה.
 וּמִשְׁלִים בְּרַכָּתָא, וּלְבַתֵּר בּוֹצֵעַ. וְאוֹקְמוּהָ
 רַבָּנָן דְּמִתְנִיתִין, דְּאִין הַמְּסוּבִין רִשְׁאִין לְטַעוּם, עַד
 שְׂיִטַּעוּם הַמְּבַרְךְ. וְלִית הַבּוֹצֵעַ רִשְׁאִי לְטַעוּם, עַד שְׂיִכְלֶה
 אֲמֵן מִפִּי הַמְּסוּבִין. וְאִם רַעוּתִיהָ לְחֶלֶק כְּבוֹד, הַרְשׁוּת
 בִּידֵיהָ. וְעוֹד אוֹקְמוּהָ, דְּאוֹרַח מְבַרְךְ, בְּגִין דִּיבְרַךְ לְבַעַל
 הַבַּיִת.

וְאֵרַח רָזָא, בַּעַל הַבַּיִת בּוֹצֵעַ, דָּא עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא,
 דְּאִיהוּ קוֹ הָאִמְצָעִי. וּבְשֵׁבֶת צָרִיף לְבִצּוֹעַ מִשְׁנֵי
 כְּפָרוֹת, דְּאִינּוּן ה' ה'. בַּעַל הַבַּיִת, דָּא ו' דְּאִמְצָעִיתָא.
 (וּכְגוּנָא דָּא וּבְגִין דָּא) וּבְגִין דְּלֹא לְאִתְחַזָּא
 כְּרַעֲבַתְנוּתָא, יְכִיל לְמַבְצַע בָּהּ לְכָל חַד וְחַד כְּפִיצָה. מֵאִי
 כְּפִיצָה. י' וי'. אִינּוּן נְקוּדִין דְּשָׁמָא קְדִישָׁא, אֲתַקְרִי
 פְּרוּרִי בְּכֻזִּית. וְאֵלִין לְקַבֵּל טַפִּין דְּזֹרַע, וּמֵאן דְּמִזְלִזֵל
 בְּהוֹן, וְזָרִיק לֹון בְּאֲתֵר דְּלֹא אֲצִטְרִיף, עֲנִיּוּתָא קָא רְדִיף
 אֲבַתְרִיהָ, וְאִזִּיל נַע וְנָד. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (איוב טו) נוֹדֵד
 הוּא לְלַחֵם אִיהָ. וְלִית לָחֵם אֶלָּא תוֹרָה, וְהוּא צוּחַ אִיהָ
 מֵאן דְּמַרְחֵם עָלֶיהָ, וְלֹא יִשְׁכַּח.
 וּפְרוּרִים בְּכֻזִּית, אִינּוּן בְּצַדִּיק, דְּאִיהוּ כְּתִישׁ כְּתִישׁוֹ
 מֵאִינּוּן זִיתִים. וְאוֹרַח מְבַרְךְ, (משלי ד) וְאֵרַח
 צַדִּיקִים כְּאוֹר נִגְהָ. (משלי י) בְּרַכּוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק חַי עַלְמִין,
 וּבְגִין דָּא אוֹרַח מְבַרְךְ.

אֲדַהְכִּי, הָא בּוֹצִינָא קְדִישָׁא אַתָּא לְגַבִּיּהּ. וְאָמַר, רַעֲיָא
 מְהִימָנָא, יוֹמָא חַד אֲזִילְנָא אָנָּא וְחַבְרִיָּיא
 לְאַכְסִינָיא חַדָּא, וְהוּהוּ תַמָּן יִנוּקָא חַדָּא. קָם וְתַקִּין לָן
 מְנַרְתָּא וּפְתוּרָא אִיהוּ מְגַרְמִיּהּ, כְּאֵלוּ הוּהוּ מַעֲשָׂרִין שְׁנִין,
 וְלֹא הוּהוּ אֶלָּא מִבְּן חָמֵשׁ שְׁנִין. וְתַקִּין פְּתוּרָא מְכַל מִינֵי
 מְאָכְל וּמִשְׁתָּהּ. אָמַר, הָא אוּקְמוּהָ רַבָּנִין דְּבַעַל הַבֵּית
 בּוֹצֵעַ וְאוֹרַח מְבָרַךְ, אָבֵל (אִיּוֹב ל"ב) צָעִיר אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם
 יְשִׁישִׁים עַל כֵּן זָחַלְתִּי וְאִירָא מַחֲוֹת דְּעֵי אַתְכֶם. עַד
 דְּאֶטוּל רְשׁוֹת מְכָם. אָמַר לֵיהּ, אֵימָא בְּרִי מְלֹאכָא דִּיִּי.
 אָמַר לָן, אַתּוּן בְּעִיתוּן לָחֵם תַּפְּנוּקֵי בְּלֹא קְרָבָא, אוּ
 לָחֵם בְּקְרָבָא. דְּהֵכִי אוּקְמוּהָ רַבָּנִין דְּמַתְּנִיתִין,
 שְׁעַת אֲכִילָה שְׁעַת מְלַחְמָה. וְאִי בְּעִיתוּ לְמַהוּי קְרָבָא
 עָלֵיהּ, לֵית חַד אֲכִיל, אֶלָּא מֵאֵן דְּנִצַּח קְרָבָא, אִיהוּ אֲכִיל
 וּבּוֹצֵעַ לְכֻלְהוּ. אָמְרוּ לֵיהּ חַבְרִיָּיא, בְּרִי אַנְתָּ זַעִיר, וְעַדִּיין
 לֹא יַדְעַת אִיךָ מְגִיחֵי גַבְרִין רַבְרַבִּין בְּחַרְבָּא, בְּנַעֲנוּעַ
 דְּחַרְבָּא. בְּרוּמְחָא, בְּקִשְׁתָּא, בְּגִירִין דְּקִשְׁתָּא, בְּקִירְטָא,
 בְּאַבְנֵין דְּקִירְטָא.

אָמַר לְהוּ, (מְלַכִּים א' ב') אַל יִתְהַלֵּל חוּגְרָא כְּמַפְתַּח. דְּהָא וּדְאִי
 בְּקִרְיַאת שְׁמַע אוּקְמוּהָ, כָּל הַקּוּרָא קְרִיַאת שְׁמַע
 עַל מִטָּתוּ, כְּאִילוּ אוּחוּז חֶרֶב פִּיפִיּוֹת, דְּכַתִּיב, (תְּהִלִּים קמ"ט)
 רוּמָמוֹת יָאֵל בְּגְרוּנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם. וְנַעֲנוּעָא